

Til statsforvalterne

Vår ref.: 21/1420-3

Dato: 18.01 2021

Barnehage- og skoleeiere må være best mulig forberedt på endringer mellom rødt og gult nivå i barnehager og skoler i tråd med smittevernveilederne for barnehager og skoler

Erfaring viser at utviklingen i smittesituasjonen kan endre seg svært raskt. Kommuner og andre aktører må derfor forberede seg på og legge planer for at nasjonale og lokale smitteverntiltak kan iverksettes på kort varsel.

Kommunene bør utarbeide rutiner for hvordan informasjon om nye tiltak og endring av tiltaksnivå skal distribueres raskest mulig til aktører som har ansvar for å gjennomføre tiltakene, eller som berøres av tiltakene, se HelseDirektoratets veileder om beredskapsplanlegging, kriseledelse og krisekommunikasjon.

(<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/koronavirus/beredskapsplanlegging-kriseledelse-og-krisekommunikasjon>)

God og oppdatert informasjon om smittesituasjonen lokalt i kommunen og om gjeldende og eventuelle kommende tiltak er viktig for at barnehage- og skoleeiere kan være best mulig forberedt på endringer mellom gult og rødt tiltaksnivå.

Om rødt tiltaksnivå

Utviklingen i smittesituasjonen kan endre seg svært raskt og alle barnehage- og skoleeiere bør være best mulig forberedt på endringer mellom gult og rødt tiltaksnivå.

Barn og unge skal ha så lav tiltaksbyrde som mulig. I planleggingen bør det derfor legges opp til at det skal være så høy tilstedeværelse som mulig på skolen innenfor rødt tiltaksnivå. Smittevernveilederne er laget nettopp for at skolene skal kunne holdes åpne, også ved høyt smittetrykk. Rødt nivå betyr ikke hjemmeopplæring. Elever på barnetrinnet bør i størst mulig grad ha et heldagstilbud på skolen også på rødt nivå. Dersom det blir vanskelig utfra smittevernhensyn, kan ungdomsskoler og videregående skoler legge opp til noe hjemmeopplæring, men alle elever på alle trinn skal jevnlig og hver uke få et tilbud på skolen også på rødt nivå.

Skolen må være spesielt oppmerksomme på elever med særlige behov, elever som har hyppige fraværperioder og elever som kan oppleve negative konsekvenser av redusert tilbud. Elever med særlige behov skal ha et tilbud på skolen selv om skolen er stengt eller driver på rødt nivå. Det er vist

at 1 av 3 barn med funksjonsnedsettelse opplevde vold/overgrep da skolene stengte i mars (https://bufdir.no/globalassets/global/nbbf/vold_overgrep/rapport_2-20_nkvt.pdf).

Skolen må sikre tilstrekkelig kontinuitet i opplæringen gjennom skoleåret slik at elevene samlet sett får en forsvarlig opplæring som er i samsvar med læreplanverket. Elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø gjelder også når elevene får opplæring hjemme, med de begrensningene som følger av at elevene ikke er fysisk til stede på skolen, og at skolen ikke rår over elevens hjemmeforhold.

Det er smittevernmyndighetene lokalt og/eller nasjonalt som avgjør hvilket nivå (grønt, gult, rødt) tiltakene skal legges på ut fra smittesituasjonen, og ikke den enkelte barnehage-/skoleeier eller barnehage/skole/SFO. Vurderingskriterier for endringer mellom gult og rødt tiltaksnivå er beskrevet i trinn 5, tiltaksvurdering i [Håndbok for oppdaging, vurdering og håndtering av covid-19-utbrudd i kommunen](#).

Hvordan barnehage- og skoleeiere kan være best mulig forberedt på innføring av rødt nivå i barnehager og skoler i tråd med smittevernveilederne for barnehager og skoler

Barnehagene

Trafikklysmodellen med grønt, gult og rødt nivå viser hvilke smitteverntiltak barnehagene må følge på de ulike tiltaksnivåene. Barnehageeier må:

- Sikre at barnehagene har god og oppdatert informasjon om smittesituasjonen lokalt i sin kommune, gjeldende regelverk og smittevernveiledere.
- Videreformidle informasjon til barnehagene for å forebygge smittespredning, formidle råd og veiledning fra nasjonale myndigheter.
- Sikre at barnehagene opprettholder forsvarlig drift i tråd med smittevernårådene gitt av nasjonale myndigheter ut fra smittesituasjonen til enhver tid.

Smittesituasjonen kan endre seg raskt og det betyr at barnehageeier må planlegge for alle situasjoner; både grønn, gul og rød. Barnehageeier må ha en beredskapsplan for rask overgang mellom ulike tiltaksnivå i henhold til trafikklysmodellen

Skolene

Trafikklysmodellen med grønt, gult og rødt nivå viser hvilke smitteverntiltak skolene må følge på de ulike tiltaksnivåene. Skoleeier må:

- Sikre et godt opplæringstilbud og progresjon i elevenes læring uavhengig av nivå på smitteverntiltak.
- Sikre at skolene har god og oppdatert informasjon om smittesituasjonen lokalt i sin kommune, gjeldende regelverk og smittevernveiledere.
- Videreformidle informasjon til skolene for å forebygge smittespredning, formidle råd og veiledning fra nasjonale myndigheter.
- Sikre at skolene opprettholder forsvarlig drift i tråd med smittevernårådene gitt av nasjonale myndigheter ut fra smittesituasjonen til enhver tid.

Smittesituasjonen kan endre seg raskt og det betyr at skoleeier må planlegge for alle situasjoner; både grønn, gul og rød. Skoleeier må ha en beredskapsplan for rask overgang mellom ulike tiltaksnivå i henhold til trafikklysmodellen.

Hva bør en beredskapsplan for opp- og nedtrapping mellom tiltaksnivåene inneholde?

En beredskapsplan for opp- og nedtrapping mellom tiltaksnivåene bør inneholde målsetning, ansvar og tiltak.

Målsetningen må være å sikre at barnehagene og skolene er i stand til raskt å trappe opp og ned på tiltak ut fra smittesituasjonen slik at barn og elever får mest mulig tilstedeværelse og at elever med særlige behov fortsatt skal få nødvendig oppfølging. Utdanningsdirektoratet har lagt ut informasjon om ansvarsfordeling og råd om tiltak:

Beredskapsplan for barnehageeiere:

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-om-koronaviruset/beredskapsplan-for-barnehageeiere/>

Beredskapsplan for skoleeiere:

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-om-koronaviruset/smittevernveileder/beredskapsplan-for-skoleeiere/>

Ved heving av tiltaksnivå må det gjøres en konsekvensvurdering og foreslås kompensierende tiltak for utsatte grupper, jf. Håndbok for kommuneleger. Dette bør inngå i beredskapsplanen.

Videre bør beredskapsplanene inneholde rutiner for samarbeid mellom skole/barnehage og kommunens helse- og omsorgstjeneste, samt barnevernstjenesten, jamfør Utdanningsdirektoratets anbefalinger om oppfølging av sårbare barn og unge (<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-om-koronaviruset/smittevernveileder/ungdomsskole-vgo/oppfolging-av-sarbare-barn-og-unge/>).

Statsforvalterne bør forsikre seg om at barnehage- og skoleeierne har lagt konkrete beredskapsplaner som muliggjør snarlige endringer mellom gult og rødt tiltaksnivå.

Vi ber statsforvalterne følge opp innholdet i dette brevet med sine respektive kommuner.

Med vennlig hilsen

Linda Granlund
divisjonsdirektør, Helsedir

Bente Barton Dahlberg
divisjonsdirektør, Udir

Wenche Mobråten
divisjonsdirektør, Bufdir

Gun Peggy Strømstad Knudsen
assisterende direktør, FHI

Kopi: Utdanningsdirektørene hos statsforvalterne